

Oppsummering av innspill til kommuneplanens samfunnsdel

Avsender	Sammendrag av innspill	Vurdering av innspillene
Fortidsminneforeningen avd. Aust-Agder	Kulturmiljøverdiene er en del av en bærekraftig og miljøvennlig løsning. Kommunen må lage rammer som styrker utviklingen av de helhetlige kvalitetene for å unngå fragmentering. God plan men savner et tydeligere syn på hvilken stor verdi kulturminner, kulturmiljøer og tradisjonshåndverket har for kommunen. Har mange innspill på konkrete endringer og nye punkt i planen, blant annet: • <u>Klima og natur:</u> -Kulturminner, kulturmiljø og eldre bygg er en del av løsningen for reduksjon av klimagassutslipp. – Se Riksantikvarens (RA) sin Klimastrategi. - Fokuser på <i>ombruk og miljøvennlige</i> byggemetoder framfor <i>moderne</i>. -Der det er kulturmiljøverdier skal en prioritere ombruk og transformering av bygninger fremfor riving. Om nødvendig skal en ta i bruk helhetlige og sammenlignbare klimagassberegninger ved avveininger mellom ombruk og riving/nybygging. Uttalelser fra fagmyndighet i fylkeskommunen skal hensyntas. -Integrere kulturmiljøinteresser i planer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging • <u>Folkehelse og levekår:</u> -Kulturmiljøer er av stor verdi som ønskes styrket jf. Regionplanen, bærekraftsmål 11.4 og RAs by- og stedsstrategi. • <u>Samfunnsutvikling:</u> -Tydeliggjør viktigheten av at man viderefører kunnskapen i den immaterielle kulturarven (tradisjonshåndverkerne) - Bruke natur- og kulturmiljøkvalitetene i hele Risør kommune i markedsføringen av kommunen som destinasjon. - Kurse og sette krav til kompetanse for håndverkere som utfører arbeid på utvendige fasader i Risør sentrum. -Gå i dialog med fylkeskommunen og Riksantikvaren om en miljøfredning av Risør historiske sentrum (NB!-området) jf. enstemmig vedtak i Kommunestyret	Et grundig og detaljert innspill, med mange gode forslag til hvordan vi kan spisse innholdet og legge vekt på kulturmiljøenes betydning for Risør, og hvordan disse forholder seg til klima- og miljøhensyn. Mange av innspillene har resultert i forslag til endringer i plandokumentet.

	• <u>Arealstrategier:</u> -I punkt 1 (overordnede prinsipper for arealforvaltningen) punkt fem (5), endre ordet «naturverdier» til «natur- og kulturmiljøverdier». -I punkt 3 (ved nye utbygginger skal det tas særlig hensyn til) punkt ti (10), endre ordet «Estetikk» med «Lokal byggeskikk».	
NVE	• Positivt at det tas utgangspunkt i FNs bærekraftsmål • God overvanns- og vassdragsforvaltning er viktig • For å ivareta trygghet og synliggjøre vannrelaterte tema bør kommunen sikre blågrønne areal/områder og legge klimaendringer til grunn for videre planlegging. • Bruks- og verneverdiene i vassdragene skal sikres i planleggingen, og nedbygging av vassdragsnatur og utfylling i vassdrag reduseres. • Risikoen for skadelige naturhendelser øker som følge av klimaendringene, og god arealplanlegging er et viktig verktøy for å redusere disse konsekvensene. • Arealstrategien bør omtale at utbyggingsområder i utgangspunktet ikke bør plasseres i områder utsatt for naturfare. • Fra arealstrategien bør det komme frem at det må settes av store nok sammenhengende areal i utbyggingsområder til å ivareta trygg bortledning av overvatnet på overflata i framtiden.	T.O T.O. T.O. Vassdrag tas med som ett av hensynene i punkt 3 i Arealstrategien Beskrivelse av klimatilpasning, samfunnssikkerhet og beredskap og naturfare forsterkes i planen. I kapittel om Klima og natur og i arealstrategien. Overvann er omtalt i arealstrategien punkt 3. Behov for store nok areal spesifiseres.
Ellen Merete Husaas	<u>11) Arealstrategier</u> 1. Overordnede prinsipper for arealforvaltningen - Det planlegges ikke nye områder for fritidsbebyggelse. Vi ønsker en tilføyelse: <i>Det vil fortsatt være åpent for en viss spredt fritidsbebyggelse i LNF-områder (som i foregående periode).</i>	Spredt fritidsbebyggelse i LNF-områder strider mot kommunens overordnede mål om å ivareta natur og klima, og mot Nasjonale forventninger. Har lagt inn punkt om fortetting i eksisterende fritidsboligområder.
Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	Vi registrerer at temaet mineralressurser ikke er nevnt i forslaget til samfunnsdel. DMF savner en mer utdypende redegjørelse av mineralske ressurser i kommunen, om det er tilstrekkelig tilgang på ressurser til planlagt utbygging og utvikling på kort og lang sikt. En gjennomtenkt strategi for dette kan redusere behovet for massetransport og nye naturinngrep som følge av uttak.	Vi tar med innspillet videre i arbeidet med kommuneplanens arealdel. I Risør har vi Ravneberget pukkverk som har vært i drift siden 1963. Ved utarbeidelse av ny reguleringsplan i

		2018 ble det beregnet at pukkverket har ytterligere levetid på 60 år.
Agder fylkeskommune	• Fylkesutvalget er positive til hovedinnretningen i ny samfunnsdel i kommuneplanen for Risør kommune. • Fylkesutvalget anbefaler at kommunen gir nytt kommunestyre god anledning til å diskutere prioriteringene i planen slik at planen får god politisk forankring og kan brukes som politisk styringsverktøy i kommende valgperiode. • Fylkesutvalget anbefaler kommunen å følge opp anbefalinger til planens satsingsområder som de kommer frem av saksfremlegget: • Samfunnsdelen og miljøplanen opererer med ulike målsetninger for reduksjon av klimagassutslipp, henholdsvis 45% og 50% . 45% reduksjon er i tråd med fylkeskommunens vedtatt mål i regionplanen, men dette målet kan bli justert i forbindelse med ny regional planstrategi. Dette bør også sees i lyset av at Norges oppdaterte klimamål under FNs klimaavtalen (Parisavtalen) som er på 55% sammenlignet med 1991. • Planforslaget har ulike og til dels upresise beskrivelser av sammenhengen mellom arealbruksendringer og klimamål/regnskap på s. 13 og 34. Fylkeskommunedirektøren ber kommunen kvalitetssjekke teksten. • Kommunen kan vurdere å sette et eget mål for forvaltning av naturlige karbonlagre i vegetasjon og jordsmonn. Se f.eks. Oslo kommune • Risørs historiske sentrum, kulturminner og kulturmiljø - Gode og attraktive bomiljøer kan bidra til målet om å redusere klimagassutslipp. Bevaring er ikke et hinder i samfunns- og byutviklingen, men bør være en viktig strategi for å sikre levende byer og tettsteder og en viktig del av kommunens klimapolitikk. • Arealstrategier: Kan være vanskelig å operasjonalisere etter definisjonene rundt avgrensningene til boligområdene. Bør ta stilling til om utvikling skal skje gjennom fortetting eller nye boligfelt eller spredt boligbygging.	Det jobbes med å forankre kommuneplanen i det nye kommunestyret gjennom presentasjoner i kommunestyremøter, politisk dialog og synliggjøring av høringsinnspill og kommunedirektørens vurderinger av disse. Målet må være likt i de to planene. Kommunedirektøren foreslår å sette mål til 50% reduksjon sammenlignet med 2017 - i begge planene. Beskrivelsene presiseres slik at de samsvarer i dokumentet Karbonrike areal omtales mer utførlig i teksten, og det legges inn føring om dette i arealstrategien. Kobling mellom bevaring av eldre bygg og klimautslipp spesifiseres i tekst og strategier. 90% av ny utbygging skal skje innenfor avgrensningen til boligområdene i kartet til arealstrategien. Hvilken type utbygging innenfor hvert enkelt boligområde vil bli spesifisert i kommuneplanens arealdel

Mattilsynet	• FNs bærekraftsmål 6 «Rent vann og gode sanitærforhold» bør legges til grunn for satsingsområdet klima og miljø (slike det var i planprogrammet) • Drikkevannshensyn bør inkluderes i ett eller flere av satsingsområdene. • Kommunens drikkevannsforsyning skal inngå i vurderingen av samfunnssikkerhet i kommuneplanens samfunnsdel og arealdel • I arealstrategien må beskyttelse av eksisterende drikkevannskilder (både kommunale og private) inkluderes og i forbindelse med ny bebyggelse må det sikres tilgang til trygt og nok drikkevann.	Rent vann og gode sanitærforhold er viktige ansvarsområder for kommunen. Bærekraftsmålet tas inn i planen Drikkevann tydeliggjøres og tas inn i arealstrategien.
Fiskeridirektoratet	• Ønsker at fiskeri- og havbruksnæringen får egen omtale i samfunnsdelen. Vi savner dette mer konkretisert i Risør kommunes samfunnsdel, og håper at kommunens arealdel vil være mer konkret og legge et godt grunnlag for marint biologisk mangfold og for blågrønne marine næringer og deres sameksistens med andre viktige samfunnsinteresser. • Risør kommune synes opptatt av næringsutvikling. Fiskeridirektoratet håper Risør kommune ser de utviklingsmuligheter som ligger i de eksisterende marine næringer og da særlig fiskeri. En god klargjøring av kommunens strategiske valg knyttet til utvikling og arealbruk i kystsonen vil kunne virke både avklarende og bidra konfliktdepende.	Marint biologisk mangfold i sjø og blågrønne marine næringer er viktige satsingsområder for Risør kommune, og vil følges opp i kommuneplanens arealdel. Utnyttelse av havressursene er med som tiltak under næringsutvikling. Tiltaket spesifiseres i tråd med innspillet.
Statens vegvesen	• Statens vegvesen har ingen vesentlige merknader til forslag til ny samfunnsdel med tilhørende arealstrategier. • Viktig at arealstrategien legger føringer for arealbruk og næringsutvikling langs ny E18.	Kommunedirektøren anser at føringer for arealbruk og næringsutvikling langs E18r er dekket i arealstrategien pkt 4
Statsforvalteren i Agder	• Vi mener kommunen med foreliggende planforslag har en fremtidsrettet og god overordnet plan for sitt arbeid i kommende periode. Samfunnsdelen viser på en god måte hvordan hensynet til økologisk og sosial bærekraft må være en integrert del av arbeidet på alle kommunens områder. Signalene som gis om å dreie arealbruken mot fortetting og gjenbruk er fremtidsrettet for klima og natur, og vil også over tid bidra til å begrense veksten i kommunens driftsutgifter til infrastruktur og tjenesteproduksjon. Grepene med å legge innsatstrappen og tidlig innsats til grunn for utviklingen av kommunale tjenester er også verdifullt og godt. • Det avgjørende leddet i kjeden mot at Risør når sine mål, blir nå at det gjennomføres konkrete tiltak i den årlige oppfølgingen.	T.O. Oppfølging av kommuneplanen gjennom HP/ØP vil være avgjørende for kunne nå målene i planen.

	• Statsforvalteren ser at klimatilpasning ikke er tydelig omtalt verken i samfunnsdelen eller i miljøplanen, som fokuserer på utslippsreduksjon. Vi minner om at samfunnssikkerhet og beredskap med fokus på tilpasning til endret klima og forebygging av naturskader nå er et eget hovedtema i de nye nasjonale forventningene til kommunal og regional planlegging. Det er viktig at kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse er oppdatert • Vi oppfordrer kommunen til å arbeide videre med prinsippene i arealstrategien, og vurdere om det er behov og mulighet for en enda sterkere styring av utbyggingen. I utformingen av nærmiljøer som er gode for både barn og eldre, synes en avstand på 2 km å være relativt mye. • Vi vil også uttrykke sterk støtte til prinsippet om å ikke åpne nye naturområder for utbygging med fritidsboliger. Dette synes å være den åpenbart mest «lavhengende frukten» i en reell dreining mot en mer bærekraftig natur- og arealutvikling enn den vi har hatt senere år her i landet. • Etablering av nye E18 gjennom kommunen vil reise nye spørsmål om arealbruk i kryssområder mm. Statsforvalteren mener Risørs vektlegging av ABC-prinsippet for næringsetableringer i arealstrategien er et svært godt utgangspunkt for å håndtere dette. Det er spesielt viktig at det ikke åpnes for handel i nye områder, som vil undergrave eksisterende handel og svekke muligheten for å utvikle Risør bysentrum videre. • Statsforvalteren noterer at deler av planforslaget er vedtatt med knapt flertall i den politiske behandlingen. Vi støtter derfor fylkeskommunens oppfordring til å sikre politisk forankring av planen i det nye kommunestyret, med sikte på at samfunnsdelen kan bli brukt aktivt som det plandokumentet som angir retningen for kommunens hovedsatsinger i valgperioden.	Beskrivelse av klimatilpasning, samfunnssikkerhet og beredskap og naturfare forsterkes i planen. I kapittel om Klima og natur og i arealstrategien. Ny ROS skal utarbeides i forbindelse med kommuneplanens arealdel. Generell boligbygging har grense 2 km. I arealstrategien spesifiseres det at boligbygging spesielt tilpasset eldre eller folk med økt omsorgsbehov skal legges sentralt. T.O. Dette ligger i arealstrategien punkt 4 Det jobbes med å forankre kommuneplanen i det nye kommunestyret gjennom presentasjoner i kommunestyremøter, politisk dialog og synliggjøring av høringsinnspill og kommunedirektørens vurderinger av disse.